

Michaela Knápková: Manipulace mezi řádky: Mediální obraz USA a Izraele v tureckém internetovém tisku. Diplomová práce

Posudek vedoucí práce

Vztah Turecka ke Spojeným státům a Izraeli patří k významným otázkám současného mezinárodně politického vývoje a především situace na Blízkém východě, která v poslední době vzbuzuje značnou pozornost světové veřejnosti. Když se Michaela Knápková ve své diplomové práci zaměřila na obraz těchto dvou klíčových zemí v tureckém tisku, zvolila si téma aktuální, ale zároveň relativně náročné po jazykové i metodické stránce. Rozumně je proto omezila na dva reprezentativní deníky, které patří k nejčtenějším novinám a zároveň se od sebe svým ideovým zaměřením i cílovým publikem výrazně liší, a soustředila se na relativně krátké období šesti týdnů. Cílem práce je ukázat, jaký obraz si o obou zemích mohou udělat čtenáři těchto novin, a srovnat oba deníky zvláště s přihlédnutím k otázce, do jaké míry se v obrazech USA a Izraele promítá jejich ideová linie.

První část práce představuje turecký tisk, jeho historii a specifické rysy, včetně charakteristiky obou zvolených deníků. Diplomantka tu správně zdůrazňuje vliv státu a význam státních zásahů do mediální sféry, které turecký tisk provázejí od počátků až dodnes. Ve druhé kapitole nastiňuje zahraniční politiku Turecka od vzniku republiky s důrazem na vztahy se Spojenými státy a s Izraelem a na současnou situaci za vlády AKP. Tato část práce je sice poněkud obsáhlejší, než by snad bylo nutné, ale je psána s nadhledem a čtivě. Jádrem práce pak tvoří třetí část, věnovaná analýze zpráv. Při charakteristice zpravodajství v obou denících diplomantka vychází z kvantitativní analýzy, kterou kombinuje s kvalitativní analýzou vybraných zpráv a především úvodníků, a výsledek ukazuje užitečnost tohoto přístupu.

Michaela Knápková k analýze přistoupila po předběžném seznámení s problematikou i s literaturou věnovanou této tématice. Na jejich základě formulovala pracovní hypotézu, podle níž se dalo očekávat, že deník Hürriyet bude ve vztahu k oběma zemím méně kritický než deník Zaman. Autorka se přitom nespokojila s potvrzením této hypotézy, ale ukázala i jisté odchylky a nuance v pohledech na obě země a především se pokusila vysvětlit výsledný obraz zpravodajství. Za zajímavý v tomto směru považuji například postřeh vycházející ze srovnání politických zpráv se zprávami, které představují zajímavosti ze života obyvatel.

Práce je nesporně přínosnou sondou do vztahu Turků k Izraeli a Spojeným státům, jak je reflektuje turecký tisk, a doplňuje představy, které lze získat z dosavadní literatury. Michaela Knápková ukázala, že má přehled o turecké zahraniční politice a médiích a především zvládla zpracovat značné množství zpráv, z nichž dokázala vybrat to podstatné a zajímavé. I když čerpala a inspirovala se z existujících studií, „neaplikovala“ pouze jejich přístup, ale zvolila

vlastní způsob zpracování. Dospěla k vyváženému závěru, že přes rozdíly mezi oběma deníky názory autorů, zvláště v případě úvodníků, převažují nad obecnou ideovou linií novin.

Práci by snad bylo možné vytknout, že analýza, která je hlavním přínosem práce, není o něco rozsáhlejší v poměru k celé diplomové práci a není výrazněji propojena s úvodními kapitolami (zvláště s kapitolou o zahraniční politice), ale výsledná studie je originálním příspěvkem ke studiu tématu, které dosud nebylo v češtině zpracováno. Mezi drobnými nedostatky lze zmínit nepříliš časté, ale zbytečné chyby, například opakované psaní jména sultána Abdülhamida jako Abdulhamid (na s. 16 a 21).

Michaela Knápková svou diplomovou prací prokázala, že umí samostatně zpracovat zvolené téma, je schopná pracovat s tureckými prameny a systematicky a srozumitelně formulovat výsledky své analýzy. Proto doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako výbornou.

Doc. PhDr. Jitka Malečková, CSc.